

VĚSTNÍK

ROČNÍK: XLI

VÍDEŇ BŘEZEN – DUBEN 1994

P. b. b.

Čl. lidového sdružení
a čl. katolických spolků
v Rakousku

Adresa: „Věstník“,
15, Pelzergasse 17, 1150 Wien

ČÍSLO: 3 – 4

TAJEMSTVÍ STÁLE ŽIVÉ

Jsme ve velikonoční době. Liturgie nám stále připomíná skutečnost Kristova z m r t v ý c h v s t á n í . Ne nadarmo. V křesťanské Anglii podle nedávné ankety 34 pc dotázaných neví, proč se slaví velikonoce a 39 pc dotázaných nezná význam Velkého pátku! A přece sv. Pavel prohlásil: Jestliže Kristus nevstal z mrtvých- marné je naše kázání a víra. Pro něho však Kristus vstal- proto se plně odevzdal do jeho služeb- mnoho vytrpěl a nakonec dal i svůj život za svého Mistra.

Co posilovalo křesťany posledních 20 století- a v naší zemi posledních 40 let , než právě pevná víra v Krista a jeho vítězství nad hříchem a smrtí. Jen ve světle této pravdy dovedli přinášej hrdinné oběti a nejednou riskovat svůj život.

I pro nás je potřebné obnovit se v této víře, že Kristus vstal z mrtvých a žije. Nemusíme závidět apoštolům či ženám, kteří ho viděli v oslaveném těle. My máme Krista v eucharistii stejně tak přítomného a živého. Každá mše svatá je oslavou vzkříšeného Krista a pro nás má být příležitostí obnovovat a prohlubovat víru v jeho skutečnou přítomnost mezi námi:

„ Nebojte se, já jsem přemohl svět... a já jsem s vámi skrze svého Ducha po všechny dny až do konce věků. “

Velikonoční tajemství- smrti a vzkříšení Pána pokračuje a je zpřítomněno po každé, když kněz přináší nejsvětější oběť. Spolu s knězem přinášejí věřící nejen dary, ale hlavně sebe samy do služeb Bohu a bližnímu. Je to největší a nejdůležitější událost celých lidských dějin.

Shromažďujeme se kolem oltáře se svými pastýři. Díky Bohu, v naší vlasti máme opět hodné biskupy, kteří budou bdít, aby ze seminářů vycházeli dobří kněží. S vděčností doprovází náš lid kard. František T O M Á Š K A na zasloužený a spravedlivý odpočinek. Byl a je hrdinou, který vedl věřící přes těžké zkoušky- studené války. Je symbolem věrného pastýře...

Vítáme spolu s domovem nového pastýře který byl povolán na stolec sv. Vojtěcha. Je jím Mgr. Miloslav VLK- biskup českobudějovický. Prošel bohatou školou a jak je patrné z dat jeho života. Ale věříme, že právě toto prožití těžkých dob bude neocenitelnou zkušeností pro jeho náročný úkol. Vyprošujeme mu i mimo vlast, ale z rodné krve, hodně světla a síly Ducha svatého pro všechny nelehké úkoly.

KŘÍŽ

"Židům pohoršení, pohanům bláznovství; těm však, kteří jsou povoláni, silou Boží a moudrostí." /I Kor. 1,24/. - Tím je podle apoštola Pavla kříž, znamení nejděradlivější, které kdy vstoupilo do tohoto světa. Mnohým neříká nic, poněvadž tím, že vidali kříž od dětských let v kostele i doma, na ulicích, na rozcestích a v polích, zevšednělo jim toto znamení, zvykli si na ně, takže vlastní obsah a smysl kříže jim uniká. Kříž a na něm Ukřižovaný je něco lidsky tak nevýstižného, tak nepochopitelného, že nejlepší odpovědí na toto tajemství je začátek velkopátečních obřadů, kdy kněží ve smutečním černém rouchu padají před prázdným oltářem, na němž je jedině zahalený kříž, na tvář a kořím se beze slov. Bůh sám, Nekonečný, z jehož ruky se jako včely z úlu vyrojily světy, přišel v lidské podobě na zem, aby vykoupil lidské pokolení. Přišel ten, po němž tisíciletí volali a plakali nejlepší lidé všech národů, a když konečně přišel, aby nám přinesl věčně šťastný život - byl přibit na kříž. "Hosana" zaměněno za "Ukřižuj ho!" Na tom, který kudy chodil, dobře činil, se páchá nejhnusnější bezpráví. Zlo triumfuje bez překážky. Věc neuvěřitelná se stává skutkem: Bůh na kříži! A právě touto smrtí a zdánlivou porážkou Kristus vítězí. Smrt stává se pramenem života. Nástroj popravy nástrojem vykoupení z hříchů a smíření s Bohem. Je to ochromující, ale pravdivé. Proč právě takovým způsobem nás vykoupil, je Jeho věcí. Bylo by zásadně falešné přistupovat k Božímu počínání s lidskými měřítky. Nemáme práva zlidšťovat Boha a rozhodovat podle našich představ, co by mělo nebo nemělo být pro něho možné, vhodné nebo rozumné. Způsob vykoupení, kříž, nám zjevuje dvě základní věci nejvýraznějším způsobem, totiž lásku Boží a hřích. Mohli jsme přece být vykoupeni tisíci jinými způsoby; kříž nám však ukázal lásku Boží tak přesvědčivě, že pro něco podobného se mohl rozhodnout jen Bůh. A podobně nebýt kříže, nikdy bychom ani netušili, co je to hřích. Vždyť přece prvotní vina a hříchy celého lidstva jsou hlavním důvodem úděsného Kristova umučení. Jen se zadívejme pozorně do tváře Umučeného a vyvolejme si v duchu celý ten film hrůzy, potupy a rouhání prvních velikonočních. Pochopíme Boží lásku? Pochopíme, co je to hřích, co je to propast v člověku, toho "anděla a ďábla, světce a zločince v jednom lidském nitru?" /Fascial/ Nemůžeme to pochopit. Při pohledu na kříž s Bohočlověkem můžeme však lásku Boží a hrůzu hříchu aspoň tušit a vrýt si ten obraz do nervů, do srdce a do duše, nechodit kolem kříže bezmyšlenkovitě a nebýt k němu němí. Bůh i člověk mají v kříži zjevení své nejhlubší podstaty. Ukřižovaný ukazuje i základní zákon dějin, zlo jako mocnost, která spolutvoří světové dějiny. Utrpení Páně podmiňuje jeho oslavení, sebeobětování jeho vítězství, smrt jeho vzkříšení. Kristus Pán zpečetil pravdu, že svět žije z obětí. Měšťácké chápání života by rádo odmyslilo ze života sebeobět a utrpení a přece každý musí nejdříve prožít svůj Velký pátek a teprve pak pro něho může nastat velikonoční ráno.

"Jste vykoupeni, avšak nyní si také vykoupení přivlastněte. Ten, kdo tě stvořil bez tebe, nespasí tě bez tebe." /Sv. Augustin/ Musíme tedy za své viny trpět a umírat, překonávat hřích, máme-li se vykoupení zúčastnit. Musíme jít cestou křížovou jako svou vlastní cestou. "Jen trpíme-li s Kristem budeme s ním oslaveni." /Řím 8,17/ Účast na utrpení Páně nemusíme hledat daleko. Každý má ve svém životě dost příležitostí brát na sebe denně svůj kříž práce a povinností, aby mohl mít i věčnou účast na Kristově slávě.

„Nepřizpůsobujte se tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé.“

Křesťanské velikonoce rozezvučí vždy struny radosti, city vnitřního obrození a nového života v lidských srdcích. Zní to však falešně, nepřirozeně a nuceně, když dnešní člověk, odchovaný křesťanskou kulturou, mluví o těchto svátcích pouze jako o probuzení přírody, o svátcích jara, o novém životě, anebo když se utíká k pohanským mytům. Přechá k těmto náhražkám, aby unikl myšlence na vzkříšeného Krista. Kristus, vstávající z hrobu, toť Bůh. A v božství Kristovo věřit, toť nejvíce znepokojující otázka, bolavý bod v nitru moderního člověka. Věřit v Syna božího, to by totiž znamenalo obrátit celý svůj život na ruby, změnit se od základů. Proto staví dnešní zbabělý člověk vojáky ke hrobu Kristovu a znovu zapečetuje Jeho hrob. Hlídá jej prázdný právě tak, jako žárlivě střeží prázdnotu svého srdce v lichém domění, že je má dosud plné. Žárlivě bdí nad svým sebeklamem. Proto nezná a nemůže chápat, kolik jiskřivé radosti, kolik naděje a štěstí je v onom jásavém velikonočním pozdravu: Alleluja.

Alleluja je vítězný hymnus radosti. Poněvadž jsou velikonoce středem všech svátků a zmrtvýchvstalý Kristus srdcem Církve, z něhož radost ustavičně proudí na všechny strany, nemůže být křesťanství než náboženstvím radosti. Ovšem k přijetí této vnitřní, duševní, a proto trvalé radosti, nutno mít srdce připravené, očištěné lítostí, pokáním, zpovědí - jinak přes všechno vnější ohlušující veselí zůstane v duši tma a duchovní smrt.

O velikonocích, mají-li to být opravdu křesťanské velikonoce, nutno oslavovat nejen Kristovo, nábrž i vlastní vzkříšení z područí vášní, zlovyků a hříchů, vyjádřené spojením se s Kristem eucharistickým ve svatém přijímání. Jinak není velikonočního míru v duši jednotlivců ani v národech. Bylo přece již tolik mírových konferencí, a to co svět nazýval pokojem a mírem, bylo jen chvílí oddechu a nabráním sil k dalšímu největšímu nesmyslu - válce. Pokoj je třeba založit v duši a duši nasytit jen velké ideje, velké pravdy, vznešené mravní zásady evangelia Kristova. Mír Kristův nemusí býti střežen armádami. Království boží na zemi se obejde beze zbraní. Proto jen ti, kteří toto království hledají a na křesťanských zásadách budují, pracují o opravdový mír, o skutečnou svobodu dětí božích, a jenom ti také zatím slyší a přijímají Kristovo velikonoční přání "Pokoj vám!", i když je voláno do celého světa.

Křesťan a dezinformace

Žijeme ve velmi zvláštní době. Plné překotných změn a plné nejistot. Potácíme se záplavou informací a dezinformací. Nostalgicky vzpomínáme na dobu, kdy Rudé právo lhálo, zatímco Svobodná Evropa říkala pravdu. Pole ovládly protichůdné informace: od již legendárního Martina Šmída přes aféru Sachergate, kauzu Bartončík nebo pochybnosti vzbuzované prosakujícími informacemi o závěrech studentské vyšetřovací komise. V poslední době vzbudil rozruch článek ve Středočeském Expressu. A tak jsme již pomalu ochotní v každém vidět agenta StB. Ať už v roli politických představitelů, nebo v roli těch, kdo je pomlouvají. A naše víra ve slušné lidi je víc než ohrožena.

Nic nového pod sluncem. Takových situací bychom našli v dějinách lidstva více. Vzpomeňme jen vyšetřo-

vání atentátu na J. F. Kennedyho. Také se vlastně někdo nic nedozvídá. A asi ani nedozví.

Dábel je otcem lži, jak stojí v bibli, je-li ovšem dábel otcem lži, jeho služebníci jsou právem mistři dezinformací. A proto, stavíme-li na lidech, snadno budeme dříve nebo později oklamáni a podvedeni tímto soustředěným náporům lži, zkreslujících informací a polopravd, který začal už v Edenu pod stromem poznání dobra a zla a skončí teprve při druhém příchodu Ježíše Krista. Otec lži a jeho služebníci jsou opravdu schopni rozleptat naše jistoty, naše přesvědčení, ba i narušit intelektuální základy naší víry. Ale jedno nám vzít nemohou. Nemohou nám vzít naše odhodlání žít podle Kristova evangelia. A v tom je naše jistota. I dnes.

VLADIMÍR KORONTHÁLY

V podzemí chrámu sv. Petra je pohřben kardinál Josef Beran

Řád manželského života starý 3000 let

Proč řády, když máme svobodu? I tak je možno se ptát. Potřeba řádu ve společnosti se objeví, jakmile zjistíme, že naprostá svoboda jednoho naráží na obdobnou představu o naprosté svobodě druhého. Podobně jako si na silnici nemůže jezdit kdo chce, jak chce, není možno ani v manželském soužití a v rodině žít bez určitých pravidel.

Pravidla soužití manželů a všech členů rodiny dnes formuluje zákon o rodině. Avšak již před 3000 lety byly formulovány řády a pravidla, jež máme možnost dodnes poznávat v základní knize křesťanů — v bibli. Co nám říkáji pozoruhodného?

Člověk není singulár, ale duál

Tak jsme zvykli hovořit o člověku jako o jedinci (individu), že nás ani nenapadne uvažovat, že by někdy někdo mohl přijít na něco jiného. A přece. První věta, která hovoří v bibli o člověku, zní: „Bůh stvořil člověka . . . muže a ženu . . .“ Toto pojetí člověka jako dvojice vedlo — a dodnes vede k uvažování o vzájemných vztazích mezi mužem a ženou a k řešení těchto vztahů jako k plnění prvořadé důležitého úkolu. Obrazně řečeno: muž a žena jsou dvě poloviny jablka a jablko „žije“, jen když je celé.

Kdo s kým tvoří jedno tělo?

Pro nás, poučené biologií a fyziologií, je samozřejmé, že na tuto

otázku odpovíme: „Přece matka a dítě.“ Tvoří jednotu po tři čtvrté roku, kdy spolu žijí jako nedílný celek. A přece bible přichází s odlišným pojetím. Říká výslovně: „Muž . . . přilne ke své ženě a stane se jedním tělem.“ I tak vážně je možno hovořit o vztahu mezi mužem a ženou.

Mohlo by se zdát, že jde jen o slova, avšak životní praxe ukazuje, že je manželství ohroženo tam, kde se žena po zrození dítěte cele upne na malíčké a zapomíná, že jedním tělem má být s manželem. A co víc potřebuje dítě než vidět, cítit, prožívat, že tatínek a maminka se mají rádi?

Kdo odejde z rodiny — muž nebo žena?

Důraz kladený na muže — dědice rodu a jména — je tak samozřejmý, že nás ani nenapadne, že by bylo možno uvažovat jinak. A přece i zde dává bible odlišnou směrnicí od našich zvyklostí: „Opusti muž svého otce a matku a přilne ke své ženě.“ Ani zde nejde jen o slovní vyjádření. O jak závažnou věc se jedná, ukazuje praxe známá z přerůzných zkazek, ale i rodinných tragédií, pokud do manželství zasahuje, případně ho diriguje tchyně. Mladí manželé se nastěhují k rodičům nebo matce manžela — proti výše uvedenému biblickému příkazu — a neshody mezi nevěstou a tchyní jsou pak na denním pořádku.

Vztah ženy k muži

Psychologie nám dnes přináší nepřeberné množství výpovědí žen, které jsou si jisty, že tím nejpodstatnějším v manželství je láska. Bible upozorňuje ještě na něco dalšího. Řečí básnickou hovoří o tom, že žena je vlastně „Adamovým žebrem“. „Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu.“ O žebrech víme, že jsou nejbližší k srdci. Neměla by tak žena být co nejbližší — ba ze všech nejbližší srdci muže? Nejen to. Srdcem se v době, kdy byla bible psána, rozumělo přibližně totéž, co se dnes vyjadřuje termínem „osobnost“ nebo „já“, případně „vlastní jádro mé existence“. A tomu by měla být žena nejbližší — nejtajnějším myšlenkám, snahám i citům muže.

Co je úkolem ženy v manželství?

Při výčtu úkolů ženy v dnešní rodině se zdá, že nemají žádného konce. Ti, kteří se zabývají zátěží člověka (např. fyziologové práce), nám říkají, že žena pracuje téměř dvakrát tolik jako muž. Sociologové ukazují, že žena má velké množství rolí — je manželkou, matkou, milenkou, často i kuchařkou, hospodyní a finančním ministrem rodiny a ještě je zaměstnaná. To vše — a mnohé další — musí žena zvládnout. Proč tedy ještě mluvit o úkolu ženy v rodině?

Bible hovoří o úkolu ženy v manželství v souvislosti s poetickým obrazem Adama, který je sám a není mu dobře. Říká: „Není dobré, aby byl člověk sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“ A dále: „Pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná“, a proto Bůh učinil (přesněji „utvořil“) ženu. Naznačuje se zde nám všem, že úkolem ženy je „být muži pomocí“. Přesněji rovnoprávnou či rovnocennou pomocí. V práci? Ano. Ale především v životní orientaci — v hledání nadějněho zaměření života. A o tom hovoří další biblické slovo:

Hledání smyslu existence našeho manželství

Co budeme dělat? Co udělat především, o co se snažit, o čem usilovat? Otázky tohoto druhu patří k nejzákladnějším v každé rodině. Obvykle se tak ptáme po tom, co dělat profesionálně, co podnikat, kde být zaměstnan, kde bydlet. Bible i zde jde hlouběji. Hovoří o tom, že spojení muže a ženy má zcela konkrétní zaměření: „K obrazu Božímu je Bůh stvořil.“ Ne pro ně samotinké. Ne egoismus ve dvou. Ne pod obraz, ale k obrazu toho, o němž celá bible hovoří v termínech lásky. A co je láska? Jeden z pokusů o její slovní vyjádření říká: „Láska je čin — čin ovlivněný radostnou zvěstí evangelia.“

Dr. JARO KŘIVOHLAVÝ
Snímek PAVEL KOPAČKA

ČESKÉ SRDCE ODB. XVII–XVIII
pořádá v sobotu 7. května v domě Jsm. Rosensteing 39
DEN MATEK
Hudba - začátek 14:30
občerstvení!

Svatá Ludmila : přímlovkyně za naše rodiny

Každoročně si 16. září připomínáme mučednickou smrt té, která stojí v popředí křesťanské misie přemyslovských Čech na přelomu 9. a 10. století - sv. Ludmily. Je to žena, která se v dospělém věku dala pokřtít. Rozhodla se "sama za sebe" pro život z víry. Nešlo o rozhodnutí ukvapené, diplomaticky-politické, či o výměnu pohanství za magicky pojímané křesťanství. U sv. Ludmily vyniká, že šlo o rozhodnutí z Ducha svatého, o rozhodnutí svobodného člověka, o plné vydání se Bohu, cestou Ježíše Krista.

Svatá Ludmilo, přimlouvej se za katechumeny církve, kteří se v dospělosti rozhodli pro náročnou přípravu na křest, aby motivy jejich rozhodnutí byly nejen nezištné, ale aby hlavním podnětem k jejich touze dát se pokřtít bylo to, co poznala i Ty - že smyslem našeho pozemského života je opuštění vlastního sobeckého světa. Totiž schopnost ztrácet a ztracené rozdávat druhým.

Svatá Ludmila se rozhodla pro křest v době, kdy byl křesťanský život v Čechách zvláštností. Její rozhodnutí bylo moderní cestou proti proudu "obvyklého pohanského smýšlení, cestou nevyzkoušenou": Byla to odvaha Božívoje a Ludmily zahájit novou éru české státnosti.

Svatá Ludmilo, přimlouvej se za náš český národ, zvláště za ty, kdo uprostřed něj nesou zodpovědnost za politiku, hospodářství, kulturu, so-

ciální vztahy, aby se ve chvílích klíčových rozhodnutí ptali především Boha, pak teprve člověka.

Rodinné prostředí Ludmily, jak víme z písemných zpráv, nebylo názorově a duchovně jednotné. Napětí mezi členy rodiny vyústilo v dvojnásobnou rodinnou tragédii. To vše se mohlo nepěkně promítnout na celou českou společnost. Nestalo se tak. Především proto, že smrt Václava a jeho babičky Ludmily nebyla ani tak obětí za politické ideály, jako spíše vyústěním života v odevzdanosti Kristu až ve spojení s ním ve smrti a vzkříšení.

Sv. Ludmilo, přimlouvej se za naše rodiny, ve kterých mnohdy nevládne soulad v životě, modlitbě, práci, službě a oběti. Přimlouvej se, aby lidský neřešitelný rozepře a napětí překonávali křesťané v duchu moudrosti, se kterou jsi přes všechny překážky vychovávala svého vnuka Václava k obětavosti a ochotě ztratit život pro Krista.

Dnes, kdy na křesťanech leží spoluzodpovědnost za výchovu nové generace českého národa; generace charakterních politiků, prozíravých ekonomů, neúplatných finančníků, morálně a duchovně zralých umělců, kulturních pracovníků, vychovatelů, pedagogů a učitelů, prosíme Ducha svatého o ten dar, abychom ze svých dětí a vnoučat uměli vychovávat nové Václavy, Vojtěchy, Prokopy, prosíme o přimlouvu tu, která to dokázala, svatou Ludmilu.

VLADIMÍR MIKULICA

Láska neschvaluje zlo

5

V životě jsou mnohé chvíle, kdy nevíme, jak se zachovat, co dělat. Nabízejí se různá řešení podle našich zvyků a zlozvyků. Svědomí nám však připomíná, že sobecké zájmy nejsou v souladu s vůlí Boží. Co teď?

Nejlépe je ptát se Ježíše Krista. On mne miloval až k smrti na kříži a s návodem ke štěstí nabízí i sílu ke správnému konání. To platí vždy, i v otázkách přístupu k těm, kdo mi dluží věci hmotné či hodnoty, jako jsou láska, věrnost, trpělivost. Je pochopitelné, že při opakovaných projevech zloby či nevděku jiných naše láska chladne a trpělivost se ztrácí.

Kristus nám připomíná, že vždy je nutno jednat tak, jak to vyžaduje zákon Boží i práva a povinnosti člověka. Zloděj a násilník nemá právo křičet: "Jako křesťan si musíš nechat všechno líbit!" Láska k bližnímu totiž nikdy nemůže schvalovat zlo a bezpráví. Když ale někdo pokorně a upřímně prosí, mám být k němu shovívavý. Proč? Zatvrzelost srdce totiž velmi uráží dobrého Otce v nebesích, působí hodně bolesti jiným a člověka samého bezpečně vede do záhuby.

"Odpusť křivdu svému bližnímu, pak i tvé hříchy budou odpuštěny," vybízí už zbožný Sirachovec (28,2). Tím spíše my, kdo jsme poznali lásku a uvěřili v ni, máme zůstat v lásce, aby Bůh byl v nás (1 Jan 4,16). Vždyť kolik toho nám odpustil Bůh, a to více než sedmasedmdesátkrát!

Nemilosrdný služebník v evangeliu vymáhá asi jeden kilogram mincí, zatím co jemu odpuštěný dluh činí celý nákladní vlak těchto peněz! Je dobré si toto podobenství promítnout do našich měřítek a ještě více i do našeho vlastního života. Ani ten největší majetek nic nepomůže, když duše není bohatá láskou. Vždyť jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří (Luk 9,25)?

"Odpusť nám naše viny, jako jsme i my odpustili těm, kdo se provinili proti nám!" (Mat 6,12) Znáš svou povinnost, cítíš i svou slabost. Neměl bych zklamat Boha, sebe, bližního. Proto jdu ke stolu Páně a prosím: "Mocným působením svátostného pokrmu ovládni, Bože, celé naše nitro, aby v nás nepřevládlo naše lidské smýšlení, nýbrž božská síla této svátosti." RUDOLF ADÁMEK

MŠE SV. V ČESKÉM JAZYCE V CHRÁMU PANNY MARIE NA NABŘEŽÍ

VELIKONOČNÍ OBŘADY :

ČTVRTEK 31. 3. 94 20 HOD. MŠE SVATÁ

PÁTEK 1. 4. 94 20 HOD. MŠE SV. ZPÍVANÝMI PAŠIJEMI

SOBOTA 2. 4. 94 SVĚCENÍ OHNĚ A VZKŘÍŠENÍ 21.30 HOD.

NEDELE 3. 4. 94 8.30 HOD. MŠE SVATÁ

PONDĚLÍ 4. 4. 94 8.30 HOD. MŠE SVATÁ

Dokument, který stojí za to vidět

Mnohým se už možná trochu přičítá návraty k hrůzám 50. let. Mohlo by se tedy snadno stát, že ti, kdo budou zítra ve 22.15 sledovat televizní obrazovky, nechají se zlákat detektivkou ze seriálu Misto činu a nepřetádní na F 1, kde v tu dobu začne skvělý dokument Stát proti víře, dílo tvůrčí skupiny Stehlík-Hynle. A přitom sebe-lépe vymyšlený příběh nemůže přinést tolik napětí jako svědectví o tragédii, kterou psal život sám.

Když se v roce 1948 komunisté chopili moci, ujišťoval Gottwald naše národy, které se ze tři čtvrtin hlásily ke katolické víře, že zachová náboženské svobody. Měsíc po měsíci, rok po roce, dokládá scénaristka a režisérka Angelika Hanaurová, jak své sliby plnil. Leccos o tom

víme, četli jsme o událostech v Čihošti i v Babicích, ale podrobnosti o „návštěvách“ ministra Čepičky u arcibiskupa Berana, o hrdinství věřících i duchovních na Hostýně, o bohoslužbě o svátku Božího Těla ve svatovítské katedrále, po níž byl

jehož pouhé připomínky se chvějeme, vyprávějí zcela věcně o denních zážitcích, o tajném svěcení, o vězeňských bohoslužbách a zpovědích, které se konaly při vylévání splašků.

Víru nelze pokořit a skutečné hrdinství nesnese patos. I humorná vzpomínka tu a tam problemke — režisérka podobně jako starí mistři štěte cítila, že banální

světský výjev dotvoří obraz Ukřižování. Televizní dokument Stát proti víře není komponován jako obžaloba, ale o to víc jako obžaloba vyznívá. Je to zrcadlo, odrážející nedostatečně známé otřesné skutečnosti o persekuci kněží, řádů a věřících, zrcadlo nastavené všem, kteří to dopustili.

EVA ROLEČKOVÁ

Kalvárie desetitisíců

arcibiskup až do svého vypovězení z vlasti v roce 1965 držen v internaci, širší veřejnost mnoho neví. Archivní záběry a dobové fotografie umučených kněží střídají výpovědi spoluvězňů. Tady je dokument nejsilnější. Člověk by očekával alespoň trochu trpkosti, ale starí pánové, kteří vesměs prošli nejtěžšími komunistickými koncentráky a zažili mučení, při

EXISTUJE BŮH?

To je základní otázka. Jestliže Bůh neexistuje, nemá smysl Ho hledat. Kdo k němu přistupuje, musí věřit, že Bůh jest.¹

Ačkoli je nemožné „dokázat“ Boha v matematickém smyslu slova, přesto existují o Jeho bytí velmi přesvědčivé argumenty.

Vezměme si například existenci vesmíru. Zdůvodňovat jej jako výsledek „náhody“ přináší mnoho otázek, ale žádné odpovědi. Totéž platí i pro teorii „Velikého třesku“. Odkud například pochází prvotní hmota? Ani „Velký třesk“ nemůže vytvořit něco z ničeho! Evoluční teorie je sice velmi rozšířená, ale stejně tak slabá; jak se „nic“ může vyvinout v „něco“, řekněme v úžasné mnohotvárné formy života, které jsou na Zemi?²

Všechny další teorie jsou právě tak křehké. Jediné uspokojivé vysvětlení je toto: Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Náš svět není výsledkem superšťastné náhody, která obsahuje složky existující „již od věčnosti“. Ale Božím slovem byly založeny světy, takže to, na co hledíme, nevzniklo z viditelného. Svět má počátek a stvořil ho Bůh. Co řekl, to se stalo, jak přikázal, tak vše stojí.

Úžasný pořádek a důmyslnost, které je možné všude vidět, to jen podporují, stejně jako univerzální zákony, které vše udržují pospolu — od rozlehlého vesmíru až po mikroskopický organismus. Ale dílo si vyžaduje tvůrce a zákony zákonodárce — a Bůh je obojí. Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země.

Nejsilnějším „argumentem stvoření“ je však sám člověk. Na rozdíl od zvířat má člověk něco, co nazýváme „osobností“; činí rozumná rozhodnutí, má svědomí a umí rozlišovat mezi dobrým a zlým. Je schopen lásky a soucitu. A nadevše má v sobě náklonnost uctívat. Odkud dostal tyto vlastnosti? Nemohla je vytvořit ani evoluce ani řetěz náhod. Nejjasnější odpověď je tato: I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach z země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. Člověk není dílem náhody. Stvořitel světa ho předivně utvořil.

P. G. Surala C. Th.:

Jenž jsi na nebesích.

Mnoho jest věcí, jež opěvují a velebí básníci — květy, hvězdičky — ale nejkrásnější jsou nevinné, zbožné dětské oči, v modlitbě upřené k nebesům. Duševní zrak nás starších je tak často na pouť životem zaprášen prachem tohoto světa. Avšak v jednom se musíme opět a opět cvičit, být dítětem před Bohem. Dětská prostota a neochvějná důvěra má dáti našim modlitbám pravou vřelost a pravý úmysl. Toto pak činí modlitbu milou Bohu.

Jsem jenom poutníkem v tomto slzavém údolí. Tisíce jich zkoušelo učinit tuto zemi svou vlastí, chtěli upokojit touhu srdce po štěstí a zklamání vymazali se sv. Augustinem: »Nespokojeno je srdce lidské, dokud nespočine v Tobě, ó Bože.« Jako poutníci putujeme den jako den, rok jako rok, blížíme se svému velkému cíli. A čím jsme starší, tím více doléhá na nás osamělost a tím také více roste touha dáti tomuto světu »vše«. Co nám má být vodítkem, abychom nezbloudili? Prostínky obrázků.

Jistý muž navštívil svého bývalého přítele ze studií, žijícího v klášteře. Byl zaražen, ale i dojat při vstupu do šeré cely řeholníka. — Za rozhovoru pravil: »Prosím tě, jak můžeš celá ta léta bydlet zde a věsti k tomu tak odříkavý život. Já bych to nesnesl.« »Nemyl se, příteli,« pravil řeholník, »myslíš, že život zde je tak ubohý? Podívej se, mám překrásnou vyhlídku a ta mne udržuje v mém těžkém povolání.« — »Vyhlídku?« divil se host. »Vždyť před oknem máš černou zeď.« — »Přistup blíže a pozoruj bedlivěji.« — »I teď nic nevidím, než pouhou černou zeď a v ní malou trhlinu, skrze níž je vidět malý kousek oblohy.« — »To je to právě, co mne udržuje a blaží, ten kousek nebe, vyhlídka na věčnost,« živě pravil řeholník. — Bez tohoto pohledu stává se svět velkým, bezcenným strojem, jehož kola rozdrtí každé štěstí. Byl by velkým hříbitem,

na němž je poříbeno tolik nádejí...

Častý pohled k Otci do nebe, to je to, co nás těší v neštěstí, co nás rozněcuje k nové činnosti. Je to zločin páchaný na lidstvu, chtít viru v život věčný, již nám Kristus hlásal a krví svou posvětil, chtít tuto pravdu vymazati z evangelia. Ana duše zklamáná, opuštěná, duše nenacházející útěchy a klidu, proč se díváš jenom na tuto zemi? Což jsi zapomněla na Toho, jenž vystavěl a miliony světůl ozdobil nezměrnou klenbu domu, pod níž se procházíš se svými bratry a sestrami a jehož podnoží je země, naplněná krásou a divy? Pohled vzhůru! Tam dle všemohoucí ochránce tvůj, k němuž denně voláš: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Věř, vede-li tě tento Otec po cestách jiných, než si sám přeješ, vzpomeň, že Bůh a nebes výšin vidí dále než ty a zná lépe než ty, co je tobě ku prospěchu.

Nejenom v životě, ale zvláště v těžké hodině odchodu z tohoto světa je pohled k Otci do nebe útěchou. Kde jest Otec, tam je i náš domov, tam je náš cíl. Každý Otčenáš má v nás rozniť touhu po této naší vlasti. Běda tomu, kdo nemá domoviny, t. j. viru v Boha a život věčný. Blahoslavený ten, jehož duše hoří touhou po vlasti nebeské. Jak nevděčné by bylo dítě dítci v cizině, jemuž by rodiče psali: »Vrať se k nám,« a ono by odpovědělo vzpurně: »Nechci se vrátit, dař se mi v cizině dobře.«

Touha po vlasti nebeské sílí mučedníky v utrpení, vedla kajícíky na poušť, rozniťila tak mnohé k obětavosti heroické. Naši rodiče i prarodiče dle již v této vlasti. Nemáme napnouti všechny síly, abychom i my v onen velký den odchodu z tohoto slzavého údolí uviděli svou skutečnou nebeskou vlast a tam s celou vroucností duše pozdravili svého milosrdného Otce, jenž jest v nebesích?

Slovo Boží — Bůh nám v Písmě svatém potvrzuje, že zdrojem zla ve světě je pýcha. Svět byl stvořen dobrý. Už na první stránce čteme: »Bůh viděl, že je to dobré« (G 1,25). Vše pokazila neposlušnost: »Hospodin Bůh člověku přikázal: Ze stromu poznání dobrého a zlého nejez! V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.« Marně Bůh zakazoval konat zlé. Had ženu ujišťoval: »Nikoli, nepropadneš smrti. Bůh však ví, že se vám otevrou oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé« (G 2,16-17; 3,4-5).

Zde je mistrně zachycen vznik hříchu. Člověk ví, že je něco nesprávné — říká mu to svědomí —, ale nedbá a poslechne našepťávání. Chce si sám zaříditi život a svět. Bez ohledu na poznanou vůli Boží chce jít svou vlastní cestou.

Apoštol Pavel píše: »Skrze jednoho člověka vešel do světa hřích a skrze hřích smrt« (Ř 5,12). Hřích plodí další hříchy a tak se ve světě rozmnožuje zlo.

OLOMOUCKÝ ARCIBISKUP JAN GRAUBNER O VÝZNAMNÉ CÍRKEVNÍ A SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI

Vyjít ze sebe a naučit se žít pro druhého

Olomouc se měla na jaře stát dějištěm významné církevní a společenské události — svatořečení Jana Sarkandera, který je považován za moravský protějšek Jana Nepomuckého.

Zeptali jsme se olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera, jak se církev na tento akt připravuje? »Svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandera, holešovského kněze, umučeného 17. 3. 1620 v Olomouci, které se mělo uskutečnit v květnu za účasti papeže Jana Pavla II., bude přesunuto na příští rok. V současné době probíhají jednání o případné papežově návštěvě na jaře 1995. Samozřejmě bychom uvítali, aby se tento významný svátek všech věřících za účasti Svatého Otce konal v Olomouci, a ne v Římě. V těchto dnech je Sarkanderova kaple, která bude jistě středem pozornosti, komplexně rekonstruována.«

Letošní rok je celosvětově věnován rodině. Jaký je váš názor na poslání kvalitně fungujících rodinných svazků?

»Rodina je základ společnosti i církve. Nedovedu si představit zdravou společnost bez zdravé rodiny. Problémy a krize k našemu životu patří, ale je nutné se umět s nimi vypořádat. Základem láskyplné atmosféry v rodině je podle mého názoru ochota vyjít ze sebe a být pro druhého. Může se stát, že v rodině chybí některá kvalita, kterou potřebujeme. V takové situaci nelze čekat, až ji přinese druhý, ale přinést ji sám. Nežádat například lásku, pozornost, upřímnost, ale sám je darovat. V dnešní době je mnoho lidí ovlivněno tou-

hou mít a zajistit si pouze přilehlé protějšky. Proto je třeba tím více klást důraz na velikost osobností, která je ochotna sloužit, dávat ze sebe, obětovat se.«

Máme nedostatek kněží, přestože aktivně pracují i ti, kteří mají nárok na odpočinek. Téměř polovina farností není obsazena. V současné době studuje na Teologické fakultě v Olomouci přes 500 laiků — vesměs dálkové, kteří se připravují na své úkoly při spolubudování církevního života. Je třeba obdivovat odvahu a obětavost těchto lidí, kteří vystudují vysokou školu a nemohou počítat s tím, že za svou práci dostanou přiměřenou odměnu. Nejčastěji budou vyučovat náboženství. Školy často nejsou ochotny je přijmout do řádného zaměstnání, takže katecheta vyučuje na několika místech, je jako nádeník placený od hodiny, bez zaměstnavatele a nároku na sociální zabezpečení.«

Diskutovaným problémem současnosti je otázka restitucí církevního majetku. Jak jsou navrácené objekty využity?

»Ve vrácených budovách vesměs působí školy a charitativní zařízení. V diecézi máme tři církevní gymnázia, rodinné i zdravotní školy. Na rekonstrukci a vybavení kroměřížského gymnázia byla z církevních prostředků vynaložena částka 6 milionů korun. Pro zanedbanou mládež budujeme ve Vřesovicích speciální učňovskou školu. Ostravská Charita například otevře dům pro bezdomovce s onkologickým onemocněním a základní školu pro děti ze sociálně slabších rodin. Na 24 místech velmi dobře pracuje ošetřovatelská a pečovatelská služba. Budujeme i chráněné dílny pro postižené.«

Eva BRACHTLOVÁ

Olomoucký arcibiskup Jan Graubner mezi nejmenšími Foto archiv

Poznali Ho při "Lámání chleba" / Luk. 24,35/

»Emauz, večer se ukázal desíti apoštolům, uzavřeným ve večeřadle.

Měl právě lidské tělo. Když stanul při zavřených dveřích v místnosti, učedníci »se zděšili a byli plni strachu, poněvadž se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: "Proč jste tak zmateni a proč vám takové věci přicházejí na mysl? Podívejte se na mé ruce a nohy: vždýť to jsem já. Dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně." To řekl a ukázal jim ruce a nohy. Když tomu pro samou radost nemohli uvěřit a jen se divili, řekl jim: "Máte tu něco k jídlu?" Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a pojedl před nimi« (L 24,37-43).

Přislíb nového světa — Když Ježíš skončil poslední večeři, modlil se k Otci: »Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, stejně jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný. — Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokonul dílo, které jsi mi svěřil. A nyní, Otče, ty, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět« (J 17,1-5).

Jak vypadal Kristus Pán

V rodině římské Caesarini nalézá se originál psaní latinského od Publia Laetula, předchůdce Pontského Piláta, v němž je nejsvětější osoba Spasitele našeho takto vyličená:

Zvěděl jsem, ó císaři, že si žádáš zprávy o tom, co ti nyní oznamuji, totiž že zde žije muž veliké ctnosti. Ježíš Kristus jménem. Lid zve ho prorokem; učedníci jeho mluví ho božským býti a praví, že je Syn Boží, stvořitel nebe a země a všech věcí, které na nich jsou. Vskutku, ó císaři, podivuhodné věci od tohoto Krista denně se dějí; on křísí mrtvé k životu, hojí všechny nemoci pouhým slovem. Je to muž ušlechtilé postavy, velmi sličné tváře, na jeho obličeji spočívá majestát, který všechny, již na něj patří, údivem uchvacuje. Vlas jeho má barvu uzralého kaštanu; od uší na ramena je barvy země, ale jako leskem oblitý. Uprostřed čela je na způsob Nazarenův rozdělen. Čelo je hladké a jasné; obličej jeho je bez vrásek a skvrn s nádechem červeně; nos a rty bezvadné. Má plnovous ne příliš dlouhý a jako vlasy uprostřed rozpoltěný. Ve vážném oku jeho jest pohled žasu; oči samy jsou jako paprsky slunce a není možno se mu pevně do obličeje zahledět pro skvělost, jaká z něho vyzařuje. Když kárá, děsí; když napomíná, pláče, je náviděn a je bodrý; ale podivuhodným, slavnostním způsobem. Říká se, že ho nikdo smáti neviděl, za to však plakati. Ruka jeho a rámě jsou velmi krásné. V zábavě je vpravdě unášející, zřídka však běže na ní podílu; pak-li ale s jinými obcuje, je celá bytost jeho plna skromnosti. Toho času je nejkrásnějším mužem, který se může viděti a mysliti, právě tak jako jeho matka je nejkrásnější osobou, kterou lze spatřiti. Co se týče učenosti, je předmětem obdivu všeobecného v celém Jerusalemě. On nikdy i ty nejmenší studie nečinil a je přece ve všech oborech sběhlý. Nosí sandály, ale hlavu má nepokrytou. Mnozí smějí se, jak ho spatří, ale v jeho přítomnosti, a pak-li k někomu mluví, bojí se a chvějí se. V této krajině to je všeobecný soud, neviděli dosud podobného člověka, ani o něm neslyšeli. V pravdě, jak mi Hebreové vyprávějí, neslyšeli nikdy takové rady, takové vznešené učení, jako tento Kristus hlásá; mnozí Židé mají ho za Boha a věří v něho, kdežto mnozí ho u mne osočují, jakoby proti tvému majestátu — ó císaři — nepřátelsky smýšlel. Jsem nemálo od těchto zle smýšlejících Hebreů obtěžován. Jest uznáno, že nikdy nikomu zlého neučinil, naopak dobré; všichni, kteří ho znají a s ním se sešli, dotvrzují, že jen dobrodiní od něho obdrželi. Ostatně jsem tvému majestátu, ó císaři, a tvé vůli zcela oddán. Co mi vždy rozkážeš, bude vyplněno. Žij blaze!

Z Jerusalema, v sedmé indikci, v jedenáctém měsíci; majestátnosti tvé nejvěrnější a nejposlušnější: Publius Laetulus, místodržitel judský.

[Obrana X., 1694.]

VE VZKŘÍŠENÍ KRISTUS SPOJIL SVOU DUŠI OPĚT SE SVÝM TĚLEM! TĚLO SE PROMĚNILO V TĚLO OSLAVENÉ A TAK KRISTUS OPUSTIL ZAPEČETĚNÝ HROB.

KRISTOVO SLAVNÉ VZKŘÍŠENÍ JE ZÁRUKOU, ŽE I MY JEDNOU VSTANEME.

Apoštolům řekl: *«Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce, je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte. Já jsem ta cesta, pravda i život»* (J 14,1-6).

Boží přikázání — Bůh ustanovil člověka vládcem stvořených věcí a nechce, aby se jimi dával ovládat. Ztratil by svobodu ducha, kterou potřebuje, aby vše řídil k svému opravdovému štěstí. Touha po věcech vede mnohdy i k porušování práv bližního. Proto Bůh ustanovil: *«Nebudeš toužit po ničem, co patří tvému bližnímu»* (Dt 5,21).

Nemáme si hromadit bohatství na zemi, ale v nebi. Pán Ježíš řekl: *«Neukládejte si poklady na zemi, kde je nič a rez a kde je zloději vykopávají a kradou. Ukládejte si poklady v nebi, kde je neničí mol ani rez a kde je zloději nevykopávají ani nekradou. Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce»* (Mt 6,19-21).

Aby ukázal, jak je pošetilý, kdo hromadí majetek, vypravoval podobenství o boháči:

«Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom a říkal si: „Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu? Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: Teď mám velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselý myslí!“ Ale Bůh mu řekl: „Blázne! Ještě této noci si vyžádám tvou duši, a či bude to, co jsi nashromáždil?“ — Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem» (L 12,16-21).

Slovo sv. Vojtěcha našemu národu.

Oslavy, které konáme, abychom si připomínali nebeskou ochranu našich svatých Patronů, zůstaly by pouze srdečnou a opravdovou poutou našich světců pro ten čas anebo pro ten den pouze, kdy je oslavujeme, kdyby k takovému svátku jako je 23. duben a břevnovskou poutí, nepřistoupila opravdová snaha každého z nás k následování ctností světcových. Má být proto svatovojtěšská slavnost naším rozhodnutím, že přijmeme bez výhrady učení, které světec hlásal a pro něž tolik vytrpěl od svého národa, protože tento nechtěl pravdu Kristovu v její ryzosti.

Řekneme možná, zdálo by se to však příliš opovržlivé, že nepotřebujeme lépe znáti a následovati Kristovo a Vojtěchovo slovo o svátostném manželství, protože v něm žijeme (naprosto správně) a nijak se neodvádíme zvrácenostem v našem manželství katolicky uzavřeném, ani jsme neodvrátili své oči a své srdce cizoložným pohledem jinam. Když se však dobře otážíme svých srdcí, slyšíc hlas Kristův a výstrahu sv. Vojtěcha, těžko bude nám odpovídati tak klidně jako před tím, když jsme snad o manželství nevěděli, že je papež Pius XI. nazývá čistým! Ptejme se pak na učení Kristovo a svaté Církve, abychom, pokud je čas, a my v této svátosti žijeme, věděli, která v ní máme žít, když jsme ji přijali k posvěcení našeho pozemského života, k tomu tedy, abychom v ní došli své spásy.

Je však zajisté možno, že již žijeme opravdu křesťansky v svém man-

želství, že není tu místa pro obvinění, jež by proti nám mohl vznést Kristus, že naše dva životy tvoří opravdu jediný. Zbývá tu však říci ještě slovo, které se dotýká všech, kdož nechtějí, aby český národ vyhynul neslavně jen pro svůj hřích. Bývají události, které jasnou řečí připomínají, proč přišly, i když ten smysl není patrný na prvý pohled; člověk věřící se však snaží poznat příčinu v rozjímání, příčinu snad skrytou, ale možnou, která pokorně prosbě a opravdovému zamýšlení může být známa. Dodnes však mnohým je skryta, třebaže již někteří ji poznali a pochopili. Je dosud ten smysl skryt, protože se stále trpí pohanský mrav a zákon, nikoli ve věci nejmenší. Zamysleme se nad tím, že sv. Vojtěch opustil tuto zemi též proto, že se nám zalíbilo v manželství řízeném zákonem pohanským a uvádějícím v pochybný řád jen hlasy vášní a chvílkové lásky podle záliby těla. Je pak snad pravidlem od té doby, že manželství je cosi snadno porušitelného a že hlas opuštěných a hlas sirotků je pohrdlivě přehlížen v uznání nové manželské smlouvy. Libovůle jednotlivců tak nepatrně omezená určuje konečně zdraví národa i jeho budoucnost.

Nemůžeme-li snad vykonati více v tyto dny, prosíme vroucně sv. Vojtěcha, aby se smiloval nad svou zemí, aby se na nebesích přimlouval za osvěcení rozumu těch, kdo mohou, aby ze své moci dali národu to nejpotřebnější: neporušitelnost manželství! P. A. Opasek OSB.

Sexuplná

VATIKAN

Svatý otec Jan Pavel II. ostře odsoudil televizi, že glorifikuje mimomanželský sex a rozšiřuje požitkářskou kulturu. Vyslovil též obavu, že televize a další sdělovací prostředky mohou vytvořit špatný obraz rodiny tím, že prezentují manželskou nevěru jako něco přitažlivého, ospravedlňují zločin umělého ukončení těhotenství, rozšiřují rozvodové nálady a požitkovou kulturu konzumní společnosti. Vypadá to, že Svátý otec sleduje programy české televize, protože obžaloval televizní společnosti z toho, že lehkomyšlně rozšiřují falešné hodnoty a podněcují sex a násilí.

Ve Vatikánu bylo také zveřejněno papežovo poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků, který se bude slavít 15. května a jehož tématem je televize a rodina. V dokumentu se konstatuje, že televize může rodinu jak obohatit, tak ji být na škodu vysíláním pornografie, scén brutálního násilí, vnukáním morálního relativismu, náboženského skepticismu i šířením nepravdivých zpráv.

Papež proto vyzývá rodiče na celém světě, aby s tímto diktátem skoncovali a televizní přijímače jednoduše vypnuli. Osoby odpovědné za televizi i veřejné úřady vyzval k úsilí o to, aby televize stále účinněji pomáhala rodině při morální a sociální obnově. (irm)

Jaká civilizace se prosadí?

Anděl Páně Svatého otce z 13. února 1994

Před našima očima se nachází svět v pohybu a lidstvo jakoby na rozcestí. Svoboda představuje pro člověka jak výzvu, aby se stal velkým, tak velké nebezpečí. Nezávislost národů má vzhledem k této výzvě nový charakter - globální, vesmírný. Vystává naléhavá otázka: která civilizace se v budoucnosti prosadí na naší planetě? Jistě, závisí i na nás, jestli to bude civilizace lásky, jak rád zdůrazňoval Pavel VI., nebo civilizace, která by spíše měla být nazývána "necivilizace" - individualismu, prospěchářství, protikladných zájmů, vyhrančených nacionalismů a sobectví přítomných ve společnosti.

Přibližujeme se k oslavě jubilejního roku 2000; církev cítí, že je třeba vyzvat všechny, kteří mají skutečně srdce hodné člověka a lidské civilizace, aby spojili své schopnosti a vyvinuli veš-

keré úsilí k vybudování civilizace lásky. Ryzi láska není nějaký mlhavý cit ani slepá vášeň, ale vnitřní postoj, který angažuje celou lidskou existenci, vztah k druhému nikoliv pro vlastní prospěch, ale pro službu bližnímu, schopnost radovat se s tím, kdo se raduje, a trpět s tím, kdo trpí. To znamená sdílet s druhými vše potřebné, aby nikdo nezůstal bez toho, co je pro něho nezbytné. Láska - vyjádřeno stručně - je darování sebe. Tato láska, na které je založeno velké poselství křesťanství, vždycky vede naše kroky ke kříži, před strhující obraz vtěleného Božího Syna, trpícího pro spásu člověka.

Tak by měly milovat zvláště rodiny a takovou lásku znovu objevit v roce jim zasvěceném. Rodina je první laboratoř lásky, první škola, avšak škola neustálá, kde se nevychovává k lásce sucho-

párnými poučkami, jako spíše jejím hlubokým zakoušením. Kéž každá rodina opravdu dosáhne vlastního povolání k lásce! K takové lásce, která absolutně respektuje plán Boží, k lásce, která je vzájemným darem uvnitř rodiny.

Při budování civilizace lásky se obraťme s prosbou o pomoc k Svaté Panně, ať nás mateřsky vede cestou obrácení srdce. Doba je zvláště vhodná pro takovou vnitřní obnovu, neboť stojíme uprostřed doby poslní. Obráťme se také ke svatým Cyrilu a Metoději, jejichž liturgickou slavnost jsme si připomínali v polovině února. Byli velikými apoštoly Slovanů a spolu se sv. Benediktem patří k nebeským patronům Evropy. Ještě dnes vedou k lásce všechny lidi starého kontinentu, zvláště v místech s naléhavou potřebou míru.

(Podle Vatikánského rozhlasu)

Slunce ať nezapadá nad vaším hněvem

V našem způsobu manželského soužití vnímá vnější pozorovatel určitou pravidelnost — určitý řád. Může se jevit v rozdělení pravomocí a povinností mezi muže a ženu. Projevuje se i v tom, jak se navzájem vítáme či loučíme, jak spolu hovoříme, jak se k sobě chováme beze slov — neverbálně (pohledy, doteky, přiblížením či oddálením).

Jsou rodiny, kde je takových „regulí“ — řádů — příliš mnoho. Všechno je podchyceno, svázáno pravidly a nezbyvá téměř žádný prostor k volnému projevu. Na druhé straně jsou rodiny, kde — jak se zdá — je základní regulí „ne-řád“: manželé nejsou s to se na ničem domluvit, na ničem se ujednotit. Všechno dělají jakoby „na zkoušku“. Ještě po letech soužití se dohadují, jak dělat to či ono, a výsledkem je nejistota, nervozita a zmatek. Klidně pak řeknou o své rodině: „Víte, my jsme zmatkáři.“ Naneštěstí mají pravdu — i když si myslí, že takové zmatkaření je výrazem svobody a fantazie a že je lepší než ustálený pořádek. V jedné rodině jsem dokonce viděl nade dveřmi napsané heslo jako program: „Pořádek je pro debily, inteligenti zvládají zmatek.“

Avšak ve skutečnosti nejde o to, zda je lepší příliš velké či malé množství regulí manželského života. Obojí v přehnané podobě — jak se zdá — nevede tam, kam bychom se chtěli dostat. Důležitější je „které regule ano“ a naopak, „která pravidla ne“. Co se tedy ukazuje jako dobrý rodinný či manželský řád?

Projevování respektu a úcty. Sem patří „dávání přednosti“ při vstupu do místnosti i při nastupování do auta, ale i při jiných příležitostech. Muž dává přednost ženě (vlastní ženě!) a tím jí projevuje úctu. Žena hovoří s úctou o svém manželovi! S tím není v rozporu a není pokrytectvím, když ho mezi čtyřma očima, kde to cizí uši neslyší, láskyplně upozorní na nedostatků. Každou výtku by si ale měla předem dobře promyslet, aby ji muž neřanila a v dobrém úmyslu nevyvolala hádku! Nikdo nemáme vyčítání rád!

Vidění kladů. Není dobrým zvykem stále druhého jenom kritizovat, nenechat na něm „dobrý chlup“. Komu by se žilo dobře v takovém prostředí? Proto k žádoucím regulím manželského života patří vidění kladů na tom druhém. Vzpomínám si na ženu, která si do poradny přinesla tlustou knihu zápisů všech možných chyb a prohřešků svého manžela. Povoláním byla účetní a „hříchy“ manžela registrovala s profesionální sobě vlastní. Poprosil jsem ji, aby knihu obrátila a z druhé strany, kde bylo dosud prázdko, psala dobré manželovy charakteristiky a projevy. Měla je nejen psát, ale též je dávat svému muži najevo. Podobně se měl chovat i manžel. Říci ženě, že je hezky upravená, když hezky upravená je. Poděkovat, že dobře uvařila. Podobně by měla žena manželovi poděkovat, když udělá něco „mužského“, ať je to spravení rozbitého kohoutku, nebo jen zrytí záhonu, aby si na něm mohla vysadit růže.

Neprat staré prádlo. Nejde ovšem o „velké prádlo“, ale o neustálé vytahování věcí dávno minulých, toho, co se kdysi stalo a bylo druhému nepříjemné. Regule, pomáhající manželství v naději na přežití, zní: Jednou důkladně probrat, co se stalo, a poté o tom již nemluvit. Odpuštění. Zapomenout! Obrazně „hodit to do studny“. Je děsivé, když se jeden z dvojice po léta, ba desetiletí stále vrací k tomu, „co jsi tenkrát udělal, vzpomínáš?“

Tříkrát minus. Nejde o matematiku, ani o známku ze školy. Jde o výsledek intimních rozhovorů. O tom, „co mi na tobě vadí, co mne dráždí, co se mi nelíbí a překáží mi“. Samozřejmě, že toho může být více. Vybrat se mají jen tři body — tři nejdůležitější věci, které mi nejvíce vadí. To, co bych si přál (z hlediska muže) a co bych si přála (z hlediska ženy), aby se v tvém jednání změnilo. Můžeme to pro přesnost formulovat i písemně — jako zápis usnesení manželské porady, a pak kontrolovat.

Pět ku dvěma. Podobně jako v jednání s dětmi, platí tento poměr mezi kladnými a zápornými projevy i pro vzájemný vztah mezi manželi. Kladných musí být více než záporných. V řeči sociální psychologie: evalvací musí být více než dvojnásobek devalvací. Co je to devalvací peněz — to (naneštěstí) víme. V jednání s druhými lidmi může ale jít též o devalvací — o snižování hodnoty druhého — činem, slovem i třeba jen pohledem! Toho bychom se měli vyvarovat. Snadné to není. Kolikrát se raději zlobíme na druhého než — jak bychom správně měli — na sebe!

Potřebuji tě a ty potřebuješ mne. Pro vzájemné soužití je dobré neustále si připomínat vzájemnou závislost (opravdu vzájemnou!) a „kooperaci“ — spolupráci. Právě ta je nejcharakterističtější zná-

kem přátelství a dobrého manželství. Je proto dobré dávat si najevo, že tě potřebuji, že jsem rád, že tě mám, že se mohu na tebe spolehnout, že mám komu důvěřovat. Na druhé straně pak i občas druhému připomenout, že „by ti beze mne nebylo dobře“. Řekne-li se to s úsměvem a s určitou dávkou šelmovství, nemusí to znít namyšleně!

Tři přání. Jiným výsledkem „intimních porad“ na procházkách manželů jsou „tři přání“ — z mé a tvé strany. I ty je možno formulovat písemně, abychom je měli neustále na očích a věděli — my, muži, co od nás žena chce, a ženy, co si my, muži, přejeme. Tato přání se mohou v průběhu času měnit. Proto je dobré občas je dát na program intimních manželských rozhovorů.

Řádů manželského soužití může být více. Uvítali bychom, kdybyste nám, milí čtenáři, napsali, která pravidla se ve vaší rodině — ve vašem manželství osvědčila. Mohlo by to posloužit druhým. Možná nám sdělíte, jak je dobré zavést do života rodiny řád duchovního života. Rodinné chvíle poděkování, modliteb, anebo jen prosté pravidlo „slunce nepadej nad vaši hněvivost“. V řeči bible to znamená: hněváte-li se, nehněvejte se příliš dlouho. Rozhodně ne déle, než skončí den. Dříve než slunce zajde, sejděte se, navzájem se omluvte a jeden druhého poproste za odpuštění! Je přece jasné, že se máte rádi a že to, co vás rozhněvalo, nebylo z nelásky, ale z neudržení sebekázně! Tak si to řekněte a pak . . . večer můžete prožít v oboustranné radosti.

Dr. JARO KŘIVOHLAVÝ
Snímek PAVEL KOPAČKA

Důležité upozornění: příští filmové představení se koná v neděli 27. března 1994. „Jáchyme, hoď to do stroje“. Veselohra. Tabor Kino. Začátek 9.30 hodin. Další představení se bude konat v neděli 24. dubna 1994.

K JAKÉMU TYPU PATŘÍTE?

Jsou typy mateřské, erotické, romantické, praktické a intelektuální. Někdy se spojí kolik typů v jedné osobě.

MATEŘSKÝ TYP je matkou už v dětství, hraje si s panenkami, později s mladšími sourozenci. První typ se chová jako učitelky, druhý ukazuje na budoucí mateřství. Věda je jim obvykle cizí, na vyšších školách často neobstojí, ačkoliv jsou svědomité. Přijímají, nic nového netvoří. Napřed se zajímají o děti, pak o muže. Mateřský typ se projevuje už v dětství a nikdy ze srdce nevymizí. Dívka, která nemá ani trochu mateřského citu, je více méně sobecká. Dívka s dobře vyvinutým mateřským citem pokládá každý lidský život za sobě blízký a je jí svatý.

Tomuto ženskému typu neodpovídá žádný mužský typ, aspoň ne v mládí. Později se může vyvinout v mladém muži otrovský typ, který je na stejné úrovni, jako mateřský.

SMYSLOVÝ-EROTICKÝ TYP - se také projevuje u dívek brzy. Chtějí být středem pozornosti mužů. Jejich dospívání je obtížné. Rády koketují, chtějí se líbit, oděvem, chováním, řečí-všechno využívají k tomu, aby je muži obdivovali. Tato smyslnost-i když se projevuje jen koketováním a snaze, líbit se, může natropit mezi muži mnoho škod, rozvrátit rodiny a pod. Nemají silnou vůli, jejich heslem je "vyžít se". Obvykle se brzo vdají nebo brzo padnou. K muži je nepoutá láska (jak si muži často namlouvají), ale touha po rozkoši. Nemůže-li ji muž dostatečně poskytnout, hledají ji jinde nebo ho opouštějí.

Chtějí mít dítě, ale mateřské rysy nemívají. Jejich láska je vždy sobecká a smyslová.

ROMANTICKÝ TYP žije z iluzí a je přecitlivělý. Neznají lásku, ale jen zbožňování. Milují to, co miluje muž, odevzdávají se mu jako dítě a naprosto ho poslouchají. Od příliš smyslového muže se odvracejí. Svět nepoznávají, ale romanticky si ho přetvořují. Ve škole milují vše, co podněcuje jejich obrazotvornost. Milují cestování. U mužů existuje podobný typ, jejich romantika je však vášnivější. Z takových žen a mužů se obvykle stávají umělci a umělkyně.

PRAKTICKÝ ŽENSKÝ TYP - je úplný opak dívky romantické. Těžko se jí rozumí, nemá potřebu se svěřovat, nepíše si deník ani ne skládá básně. Na život se dívají střízlivě, ani jej nepřibarvují fantazií, ani neponižují odporem a pohrdáním. Vnější vlivy na ně těžko působí, neznají ani vřelost - ale ani ne mrazivost. Rády pracují v kanceláři jako účetní nebo v obchodě. Jejich věrnost je bezpečná. Umění nerozumějí a - třebaš jen v srdci - je považují za zbytečné. O jiných lidech soudí stroze, někdy až moc. Mají zvláštní cit pro hospodářské záležitosti - milují matematiku. Všechno chtějí pochopit, a od toho, co pochopit nemohou, se odtahují. Všechno v jejich životě je spořádané. Takových mužů je velmi mnoho.

INTELEKTUÁLNÍ DÍVKY touží po vzdělání, rády přemýšlejí, rozumují, zajímají se o filosofii, chtějí poznat příčiny a souvislosti jevů. Přemáhají své nálady a city, jejich ozdobou je vzdělání a vědomosti. Pozorují všechno přesně, opatrně a spolehlivě usuzují. Volí si zaměstnání vědecké, profesorské - v nich rostou vůdkyně žen. Avšak nebezpečí tohoto typu-mohou zranit druhého a nemají dost mravního citu.

**RADOSTNÉ A POŽEHMANÉ VELIKONOČNÍ SVÁTKY
VÁM**

PŘEJE A VYPROŠUJE

J. S. METODĚJE, OREL, Č.L.S.A VĚSTNÍK

Pro život z víry - Ježíš se s oblibou nazýval naším pastýřem, ano Dobrým Pastýřem. Přijímá nás pod svou ochranu a vodí nás po správných cestách. Ježíš je ochoten člověka vzít na své ramena a nést ho k nebi. Musíme mu být vděční za to a nebránit se jeho lásce. Věnuj mu svou důvěru a nebudeš litovat.

MODLITBA JANA ČEPA

Bůže, nemohu Tě poznat jinak, přiblížit se k Tobě jinak, než skrze Tvého vtěleného Syna. A přece se často ptám, když žtu Evangelia, byli-li bych býval mezi těmi, kdo Ho poznali na cestách Palestiny, byli-li bych uslyšel jeho zavolání; nebo nebyl-li bych ho zapřel jako Petr, když Ho viděl odsouzeného; nebyl-li bych si zůfal, knýbých byl slyšet poslední jeho výkřik na kříži.

Je pravda, že jsem Ho potom opět uviděl s nimi, když se jim zjevil smrtvýchvstálý; že jsem kve cesty s dvěma učeníky do Emauz. Jenže potom - jak se mohu ospravedlnit, jak se vysvětlit sobě samému? Jednal jsem totiž krát, jako bych Ho neznal, jako bych na sobě necítil v každém okamžiku jeho pohled, jako bych mohl dělat, co se mi líbí a nestaral se o jeho vůli a lásku.

A když se nyní můj pozemský čas chýlí ke konci, má smrt přichází. Do jakých obzorů se otevrou oči mé duše, až překročím práh? Jakého uvidím sám sebe-až se uvidím tak, jak mě viděl Bůh? V jaké podobě tváře těch, kdo mě předčili a které jsem miloval? A někdy miloval špatně! Jaká bude má setkání s nejvyšší a dokonalejší skutečností? Nesrazí mě pohled Toho, který mě viděl a miloval nemstě, a já se často tvářil, že Ho nevidím? Než překročím práh života, zbývá říci na shledanou těm, kteří budou klečet u mého smrtelného lůžka. Musím přemoci poslední velkou úzkost, zbytek nejistoty, spojené s naším tělesným údělem.

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTĚ** každý první čtvrtek v měsíci,
vždy od 18 do 19.30 hodin.

UPOZORŇUJEME na bohatou kni-
hovnu našich a cizích autorů, hlavně
cestopisných. - Knihy se půjčují každý
první čtvrtek v měsíci, vždy od 18 do
19.30 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg číslo 63

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse,
Viedeň XV.

KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE VÍDEŇ 3, RENNWEG 63

KAŽDOU NEDĚLI se koná v čes-
kém kostele JSM na Rennwegu číslo 63
v 10 hodin mše svatá s proslovem.

Prležitost ke svatě zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**MŠE SVATÉ V ČESKÉM JAZYCE
V CHRÁMU PANNY MARIE NA
NÁBŘEŽÍ** se konají každou neděli a
zasvěcený svátek v 8.30 hodin s pro-
mluvou u Otců Redemptoristů Vídeň I.,
Salvatorgasse 12.

CHRÁM P. MARIE NA NÁBŘEŽÍ

V pátek 18. března 1994 v 19.30 hodin
se koná přednáška pana dr. P. Kocour-
ka z cest po Tahiti doprovázena diapo-
sitivy.

**KLEMENS MARIA HOFBAUER-
KLUB** - České katolické společenst-
ví při chrámu Panny Marie na Nábřeží
- založené páterem Josefem Novotným
- 1. okres, Seitzergasse 5, IV. patro,
otevřeno pátek od 19 do 22 hodin a v
neděli a svátek od 9 do 10.30 hodin.
Hosté vítáni!

VII. odbor JSM

TRADIČNÍ VÝLET - o Svatoduš-
ních svátcích - 21.-23. května 1994.

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihov-
na (tamtéž) půjčuje každou první stře-
du v měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle
telefonické dohody, číslo telefonu
62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvi-
číme každé úterý od 19.30 do 21 ho-
din v Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Ho-
sté vítáni!

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL - NEJSVĚTĚJŠÍHO VYKUPITELE*

Vídeň 3, Rennweg 63

KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY

27.3. - neděle - Květná/pašijová: Svěcení ratolestí a památka
vjezdu do Jerusalema. Chrámový sbor zpívá pašije o
umučení Ježíše Krista. Slavná mše svatá v 10 hod.

31.3. - Zelený čtvrtek - Památka Večeře Páně ve 20 hod.

1.4. - Velký pátek - Památka Umučení Páně ve 20 hod.

2.4. - Bílá sobota - Velikonoční vigilie: chvalozpěv Exultet,
bohoslužba slova, obnovení křestního slibu, slavení
eucharistie ve 20 hod.

3.4. - neděle - Slavnost ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ v 10 hod.

NEDELE 10. DUBNA 1994 - 10 HODIN

NAŠE SPOLEČNÉ

VELIKONOČNÍ SV. PŘIJÍMÁNÍ

PRO ČLENSTVO A PŘÍZNIVCE NAŠÍ JEDNOTY, PO MŠI sv.

DIXIELAND

V NAŠEM SÁLE
SCHÜTZENGASSE 30

MUZIKA

SOBOTA 30. DUBNA 1994 - 20 HODIN

OPERETNÍ VEČER

POD VEDENÍM

Manfreda Schwoeigera

V NAŠEM SÁLE
SCHÜTZENGASSE 30

BUFET

Naši milé sestře, bývalé náčelnici ORLA Vídeň XVII.,
ochotníci a režiserce dětských divadel

MARTĚ BOUCHALOVÉ

k jejím 80. NAROZENINÁM přeje hodně zdraví a Božího požehnání.

Čs. lidové sdružení

VI. odbor Jednoty sv. Metoděje

OREL a Věstník

**DĚKUJEME SRDEČNĚ ZA DARY NA
TISKOVÝ FOND VĚSTNÍKU A PROSÍME O VAŠI
DALŠÍ PŘÍZEŇ A PODPORU.**